

تعریف :

انسداد یا گرفتگی روده مشکلی است که در آن غذاها و مایعات به دلیل بسته بودن مسیر، نمی توانند از روده باریک (کوچک) یا روده بزرگ (کولون) عبور کنند.

گرفتگی روده می تواند به دلیل چسبندگی روده بعد از عمل جراحی ، وجود کیسه های برآمده ملتهب یا چرکی در دیواره روده ها (دیورتیکولیت) ، فتق و یا تومورها ایجاد شود.

بدون درمان مناسب، قسمت های مسدود روده می میرند و باعث بروز مشکلات جدی می شوند. اما با مراقبت دقیق پزشکی، گرفتگی روده اغلب به طور موفقیت آمیزی برطرف می شود.

علائم گرفتگی روده :

- درد متناوب شکم

- تهوع

- استفراغ

- اسهال

- یبوست

- عدم توانایی برای دفع مدفوع یا خارج کردن گاز روده

- نفخ و ورم شکم

۲- گرفتگی مکانیکی روده بزرگ

- سرطان روده بزرگ

- دیورتیکولیت : کیسه های کوچک و برآمده در دیواره روده

که ملتهب و عفونی می شوند

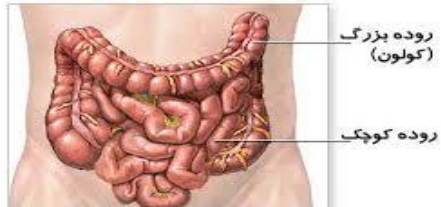
- پیچ خوردگی روده بزرگ

- مدفوع فشرده و سفت

- تنگ شدن روده بزرگ در اثر التهاب یا جراحی

مکانیسم :

انسداد روده جلوی جریان خون به قسمتی از روده را می گیرد. کمبود خون باعث مرگ دیواره روده می شود. مرگ بافت روده باعث پارگی و سوراخ شدن دیواره روده و در نتیجه عفونت آن می شود.

۳- ایلئوس فلجی

ایلئوس فلجی می تواند علائم انسداد روده را ایجاد کند، ولی شامل انسداد فیزیکی روده نیست.

در ایلئوس فلجی، مشکلات عضلانی و یا عصبی، انقباض طبیعی عضلات روده را به هم می ریزند و حرکت مواد غذایی و مایعات را در دستگاه گوارشی، آهسته یا متوقف می کند.

ایلئوس فلجی می تواند هر قسمتی از روده را تحت تاثیر قرار دهد و دلایل آن عبارتند از:

- عمل جراحی شکم

- عمل جراحی ناحیه لگن

- عفونت (بیماری های عفونی)

❖ دلایل گرفتگی روده چیست؟

۱- گرفتگی مکانیکی روده باریک

منظور از گرفتگی مکانیکی آن است که چیزی به طور

فیزیکی (جسمی) روده را می بندد.

دلایل گرفتگی مکانیکی روده باریک عبارتند از:

• چسبندگی روده : نوارهایی از بافت فیبروزی در داخل شکم که می تواند بعد از جراحی ناحیه شکم یا لگن ایجاد شود.

• بیماری روده باریک

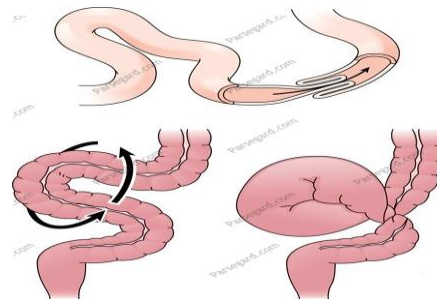
• فتق : قسمتی از روده به طرف بخش دیگری از بدن برآمده می شود و بیرون می زند.

• تومورهای روده باریک

• بیماری های التهابی روده مثل بیماری کرون

• پیچ خوردگی روده باریک

• در هم رفتگی روده: یک اختلال نادر و خطرناک که در آن قسمتی از روده به داخل قسمت مجاور آن لیز می خورد و فرو می رود .

بیمارستان شهدای پاکدشت

انسداد روده

تهیه و تنظیم: واحد آموزش بیمارستان

بهار 95

❖ درمان گرفتگی کامل مکانیکی روده

اگر هیچ غذایی نتواند از روده شما عبور کند و روده کاملا مسدود باشد، برای باز کردن آن نیاز به عمل جراحی است. طی عمل جراحی، انسداد روده یا هر بخشی از آن که مرده یا آسیب دیده است، برداشته میشود.

❖ درمان انسداد روده فلجی

اگر پزشک تشخیص دهد که گرفتگی روده شما ناشی از ایلئوس فلجی است، یک یا دو روز در بیمارستان، وضعیت شما را کنترل می کند.

ایلئوس فلجی اغلب یک مشکل موقتی است و خودبخود بهتر می شود.

اگر ایلئوس فلجی طی چند روز بهبود نیابد، پزشک داروهایی را برای انقباض عضلات روده تجویز می کند که می توانند به حرکت غذاها و مایعات در روده کمک کنند.

اگر یک نوع بیماری یا دارو باعث انسداد روده فلجی شده باشد، پزشک آن بیماری زمینه ای را درمان می کند و یا مصرف آن دارو را قطع می نماید.

- برخی داروها مانند داروهای ضدافسردگی و یا ضد درد که روی اعصاب و عضلات تاثیر می گذارند.

- اختلالات مربوط به عضلات و اعصاب مانند بیماری پارکینسون
راه های تشخیص گرفتگی روده:

۱- معاینه بدنی بیمار توسط پزشک

۲- تست های تصویربرداری: برای اثبات گرفتگی روده، عکسبرداری با اشعه ایکس از روده و یا سی تی اسکن روده

❖ راه های درمان:

روش درمان گرفتگی روده بستگی به علت آن دارد، ولی بیشتر اوقات بایستی در بیمارستان بستری شوید.

پزشک برای تثبیت وضعیت شما، کارهای زیر را انجام می دهد:
- سرم غذایی به دست شما وصل می کند تا مایعات مغذی را از این طریق دریافت کنید.

- لوله ای را از طریق بینی وارد معده شما می کند تا هوا و مایعات شکم را برای کاهش ورم آن خارج کند.

- لوله ای باریک و قابل انعطاف (سوند) را وارد مثنانه می کند تا از طریق آن ادرار را خالی کرده و برای آزمایش جمع کند.

درمان گرفتگی جزئی مکانیکی روده:

اگر گرفتگی مکانیکی روده جزئی باشد و غذاها و مایعات بتوانند تا حدودی از آن عبور کنند، در این صورت غیر از تثبیت وضعیت بیمار در بیمارستان، نیاز به درمان دیگری نیست.

ممکن است پزشک رژیم غذایی کم فیبری را برای شما تجویز کند که هضم و جذب آن برای روده راحت تر باشد. اگر گرفتگی روده خودبخود برطرف نشود، نیاز به عمل جراحی برای باز کردن روده است.

منابع:

1-Brunner & suddarth (2010) Medical surgical Nursing
2- bowel-obstruction available from:
<http://www.coca.ir/bowel-obstruction-symptoms-treated/>